

FEBRUAR 2007
LETA 9

PRIMORSKI ŠTUDIJSKI UNIVERZITETNI ČASOPIS

Kažinova akcija:
BRALNE NAVADE IN
RAZVADE ŠTUDENTOV

Oviti v meglo: Trije študenti o (svoji)
homoseksualnosti

Intervju: Barbara Cerar

Miha JESENŠEK

Podiplomski študent modernih kitajskih študij, St. Antony's College, Oxford

Knjižnice

S knjižnicami imam različne izkušnje. Ko sem bil še zares majhen, sem se večkrat znašel v ljubljanskem Nuku. Na obisku v službi. Medtem se kakšnih otroških knjižnic ne spomnim kaj prida, čeprav se mi zdi, da sem po tem, ko so me naučili brati, predelal kar obsežen kupček knjig. V Mariboru sem bil sprva član Pionirske v Novi vasi, potem pa so me prekvalificirali v tisto za odrasle, ki ima vhod nekaj metrov naprej, saj po 15. letu menda ni več smiselno zahajati med pionirje. V obeh sem postal rekorder v izmišljanju najbolj neumnih izgovorov za prepozno vrnjene knjige. Včasih mi je uspelo, spet drugič so računali. Včasih se je uredilo »iz pozadine«. Na to pozadino sem se potem kmalu navadil, še posebej prikladna je bila dostava iz službe neposredno na dom. V knjižnice nisem več kaj prida zahajal. Seveda sem se kot prvi v generaciji še v OŠ vpisal v UKM (čeprav so uradno vpisovali komaj srednješolce) in bil izjemno ponosen na izkaznico, ki pa sem jo redko uporabil. Ne zato, ker ne bi bral, ampak iz preprostega razloga, ker so bile knjige tako ali drugače vedno doma. Gimnazijska knjižnica je imela zanimive terminale, iz katerih se je dalo konzolsko igrati. Pa še kaj drugega, glede na to, da so bili omreženi.

V knjižnicah se nisem nikoli učil. Pardon, enkrat, še v gimnaziji, navsezgodaj zjutraj, ko so me naterali »v službo« v knjižnico PEF. Bila je neka snov iz sociologije, a kaj prida od tistega nisem odnesel. Vedno sem se učil za domačo pisalno mizo. Na Primorskem še posebej. Rad sem imel svoj mir, svojo mizo, Piran.

V Oxfordu knjižnice odkrivam na novo. Prvič zato, ker knjige »nočejo« same domov, predvsem pa, ker so knjižnice tukaj impresivne. Več kot štiristo let star Bodley s kakšnimi osmimi milijoni enot vzame sapo, učenje v Radcliffe Cameri je dogodek že samo po sebi. Še posebej zanimiva pa je naša mala knjižnica znotraj collegea, v prostorih nekdanjega anglikanskega samostana iz 19. stoletja. Osrednjo cerkev so preuredili v knjižnico-čitalnico, ki že na prvi pogled spominja na tisto iz Ecove Rože. In ima prav prijetne mizice v prvem nadstropju, pa še na dosegu koraka je, ko postané v sobi nevzdržno. Predvsem pa sem navdušen nad tukajšnjimi elektronskimi knjižničnimi storitvami. OxLIP in TDNet ponujata dostop do vseh bibliografskih, referenčnih in tekstovnih baz, na katere je naročena univerza. Glavni adut so seveda vse revije z vsemi članki in pdf obliki na dosegu klika od domače mize.

- 22 Installfest
- 24 Faca meseca:
- 24 Neja Čater
- 25 Kdo sem?
- 25 O čem sanjam?
- 26 Fotojota
- 26 Mikroekonomija
- 29 Nesamošoping

- 30 Pismo iz tujine:
- 30 Grega Vesel
- 31 Intervju: Barbara Cerar
- 31 Obalna krčma
- 32 Kolumna: Sara Cano Fernández
- 32 Kolumna: Wai Yu Elliot Leung
- 32 Kolumna: Nataša Kramberger
- 32 Kolumna: Andrej Černic

- 42 Potopis:
- 42 Maroko
- 42 Obišči
- 42 Preberi
- 42 Poslušaj
- 30 Pogledj
- 31 Kažin meseca

KAKŠEN BAV BAV JE NAMESTITIVENA DELAVNICA IN KAKO SE Z NJO SPOPAŠTI?

BESEDILO >> MATJAZ KLJUN

VERJETNO JE ŽE VSAK
SLIŠAL ZA ZLOŽENKO
»INSTALLFEST« ALI NAMESTITIVENO
DELAVNICO. VEČINA NAS OB TEM
POMISLI NA KUP ČUDAKOV, KI NO-
SIJO OČALA Z DEBELIMI STEKLI,
IN EDINO GIBANJE, KI GA OB-
VLADAJO – TO JE VRTENJE PRSTOV
PO TIPKOVNICI. IN TI LJUDJE SE
ZBRAJO NA TAKIH PRIREDITVAH
IN MODRUJEJO O SVOJIH SPOSO-
BNOSTIH. SLIKA PA JE ZELO DRU-
GAČNA IN SEVEDA VELIKO BOLJ
ZABAVNA TER NIKAKOR TAKO STE-
REOTIPNA.

Za začetek: kaj je namestitivena delavnica?

V zadnjih dveh desetletjih, ko se je uporaba osebnih računalnikov razširila med nas navadne smrtnike, smo se bili vsi primorani spoprijeti s temi novimi stroji. Danes že v osnovnih šolah učenci oddajajo seminarske naloge, natipkane v urejevalniku besedil. In že davno je tega, ko so tipkalne dokumente urejali stroji. Tudi na srednjih šolah jih je zamenjala tipkovnica. Z novimi tehnologijami so prišle nove storitve, njihov nabor se iz dneva v dan veča in le redki lahko sledijo nenehnemu napredku strojne in programske opreme in svetovnemu spletu. Brežžična omrežja, uporabniška imena, gesla, privatna omrežja, elektronska pošta, neželena elektronska pošta, programi za trenutno sporočanje, spletni dnevniki (blogi), socialna omrežja, strojna oprema, gonilniki za strojno opremo, nerazumevanje različne programske opreme, namestitvev operacijskega sistema so le del seznama stvari, ki pestijo današnje uporabnike računalnikov vseh starostnih skupin. Zato so se bolj večji uporabniki računalnikov zbrali in ponudili pomoč uporabnikom, ki v teh zadevah niso tako doma. In to seveda zastonj.

Včasih so bile take namestitvene delavnice namenjene bolj namestitvi odprtokodne programske opreme. Danes so teme mnogo širše in neredko se zgodi, da naletite na kakovostna predavanja o uporabi programske opreme, za katera bi bilo drugje treba odšteti veliko denarcev. Sicer imajo po novem letu cene nekaj ničel manj, a so zaradi tega še vedno zelo visoke.

In kje se take delavnice dogajajo?

Praktično povsod po svetu! In seveda tudi v naši bližnji in daljni okolici.

Na Obali se organizirajo nekajkrat na leto. Na spisku organizacij, ki se ukvarjajo s takim stvarmi, so KŠOK (www.klubksok.si), KŠOP (www.ksop-cscop.si), MKC (www.dpnz.org), PINA (www.pina.info) in ŠOUP (www.soup.si). Verjetno smo koga spustili, za kar se iskreno opravičujemo in če je tako, vas pozivamo, da pošljete v uredništvo svoje podatke. Objavljeni bodo v eni naslednjih števil.

V Sloveniji je največ takih delavnic v Ljubljani, kar je sicer glede na število prebivalcev razumljivo. Večina sej jih dogaja v KiberPipi (www.kiberpipa.org), ki vsak teden organizira predavanja o uporabi programske opreme, svetovnega spleta in različnih socioloških temah, povezanih z računalništvom, medmrežjem, svetovnim spletom in podobnim. Imenujejo se Pipini odprti termini. Za boljšo predstavo vam naštejemo nekaj naslovov delavnic v prejšnjem mesecu:

- // Blogi v sferi političnega! (30. 1. 2007)
- // Bo SELinux preživel? (23. 1. 2007)
- // Qunu in interaktivna pomoč na internetu? (16. 1. 2007)
- // 23C3 – Komu zaupati? (9. 1. 2007)

Na njihovo spletni strani dobite tudi arhiv in nekaj video materiala s preteklih delavnic. Druga organizacija, ki se ukvarja z delavnicami uporabe (predvsem) odprtokodne programske opreme, je Ljudmila (www.ljudmila.org). V njihovi sekciji Izobraževanje najdete kar nekaj programske opreme, o kateri vas lahko poučijo.

V Mariboru se s tovrstno dejavnostjo ukvarja KIBLA. Ravno tako organizirajo brezplačna neformalna predavanja.

Kaj pa čez mejo? V Trstu je dejaven LUG (trieste.linux.it), ki vsako leto organizira večje srečanje Linux Day, ki poteka hkrati po vseh večjih mestih onkraj meje (Gorica, Videm, Pordenone). Na teh srečanjih imajo kopico predavanj o odprtokodni programske opremi in njeni uporabi.

Kam naprej?

Seveda to ni bila zadnja delavnica na to temo. Za datum naslednje se že dogovarjamo. Na njej bomo poleg že omenjenih tem imeli tudi predavanja o uporabi programske opreme. O vsem boste obveščeni v Kažinu in s plakati po oglasnih deskah fakultet ter ŠOUPa. Če bi želeli naslednji delavnici dodati tudi svoj prispevek, nam pišite na soupek@upr.si.

Na koncu bi se radi zahvalili vsem, ki ste s svojo pomočjo kakorkoli prispevali k izvedbi prve delavnice. Do naslednjic pa: čimmanj izgubljenih živcev z vašimi osebnimi računalniki. In kot je rekel Robert T. Kiyosaki: »Udeležite se predavanj in delavnic. S prav vsakega boste kaj odnesli!«

Kako priti do podobnih delavnic?

Edini način je imeti odprte oči, pregledati novice na kašni spletni strani, preleteti stran z dogodki v Kažinu in na kakšni oglasni deski prebrati vabila.

Eno takih delavnic smo organizirali v okviru ŠOUPK-a (Šopek kvalitetne in uporabne programske opreme – www.soup.si/izobrazevanje/soupek) 17. januarja letos na Pedagoški fakulteti Koper. Namenjena je bila vsem študentom Univerze na Primorskem. Ker je bila to prva in poskusna delavnica, ki smo jo organizirali, na njej ni bilo predavanj. Namenjena je bila predvsem reševanju vseh težav, ki jih imajo študenti pri uporabi računalnikov. Tako smo jim pomagali:

- // da so se priključili v brezžično akademsko omrežje EDUROAM;
- // da so se spoznali s svojim elektronskim naslovom, ki ga ima sedaj vsak študent na univerzi (in je oblike ime.priimek@student.upr.si, kjer je ime.priimek (šumnike zamenjajo sičniki) uporabniško ime in geslo enako tistemu v ŠIS sistemu) in spletno stranjo, kjer pošto lahko berejo (nabiralnik.upr.si);
- // da so namestili na svoje računalnike operacijski sistem in drugo programsko opremo;
- // da so namestili programe za branje pošte, brskalnike, pisarniška orodja in ostale programe, ki jih potrebujejo za študij;
- // da so se lahko na računalnikih v računalniški predavalnici UP PEF Koper naučili nameščanja operacijskih sistemov in da jih pri tem ni bilo strah, da bodo na svojem računalniku kaj pokvarili;
- // da so spoznali svojo strojno opremo in opazovali, kako se zanjo namešča gonilnike;
- // itd.

Nekateri študenti so prišli le po pomoč pri reševanju domačih nalog iz računalništva. Seveda smo pomagali tudi njim.

Čeprav so plakati o namestitveni delavnici viseli v začetku januarja po vseh fakultetah UP in ŠOUPu, je mnogo študentov po končani delavnici reklo, da bi se je udeležili, če bi zanjo vedeli. Vseeno se je prikazalo kar nekaj študentov in skupaj smo preživeli sredino popoldne. Ob hrani (pice je prispevala SIRENA – Društvo za obštudijske dejavnosti UP Pedagoške fakultete Koper) so štiri ure minile, kot bi mignili.